महालेखा परीक्षकको

वार्षिक प्रतिवेदन २०७९ र बेरूजु रकमको अवस्था

महालेखा परीक्षकको कार्यालय एक संवैधानिक निकाय र लेखा परीक्षण गर्ने नेपालको सर्वोच्च संस्था हो, जुन नेपालको संविधान, २०१५ र लेखा परीक्षण ऐन, २०१९ द्वारा निर्देशित छ । नेपालको संविधानको धारा २४१ (१) मा राष्ट्रपति र उपराष्ट्रपतिको कार्यालय, सर्वोच्च अदालत, सङ्घीय संसद, प्रदेश सभा, प्रदेश सरकार, स्थानीय तह, संवैधानिक निकाय वा सोमातहतको कार्यालय, अदालत, महान्यायाधिवक्ताको कार्यालय, नेपाली सेना, नेपाली प्रहरी र सशस्त्र प्रहरी बललगायतका सबै सङ्घीय र प्रदेश सरकारी कार्यालयको लेखा कानुनबमोजिम नियमितता, मितव्ययिता, कार्यदक्षता, प्रभावकारिता र औचित्यसमेतको विचार गरी महालेखा परीक्षकको कार्यालयबाट हुने व्यवस्था छ ।

महालेखा परीक्षकको प्रतिवेदनले अन्य कुराहरुको अलावा सरकारी निकायमा देखिएको बेरुजुर रकमसमेत औंल्याउने काम गर्छ । प्रचलित कानुनबमोजिम पुऱ्याउनुपर्ने रीत नपुऱ्याई कारोबार गरेको वा राख्नुपर्ने लेखा नराखेको तथा अनियमित वा बेमनासिब तरिकाले आर्थिक कारोबार गरेको विषयलाई चलनचल्तीको भाषामा बेरुजु भन्ने गरिएको छ ।

लेखा परीक्षण विवरण २०७९

६५४६

लेखा परीक्षण भएको कुल
सरकारी निकायको संख्या

७१ खर्ब,
३८ अर्ब,
१६ करोड,
७४ लाख

लेखा परीक्षण भएको कुल रकम (रु)

१ खर्ब,
३८ अर्ब,
१७ करोड

सङ्घ, प्रदेश र स्थानीय तहको
(एकमुस्ट) बेरुजु कायम रकम (रु)

९ खर्ब,
६० अर्ब

प्रत्यक वर्ष सञ्चित हुँदै आएको कुल
कारबाहीको टुङ्गो लगाउनुपर्ने बेरुजु रकम (रु)

१. आ.व. २०७८/०७९ मा लेखा परीक्षण गरिएको निकायहरुको विवरण

निकाय	जम्मा निकायहरु	लेखा परीक्षणको रकम	बेरुजु रकम	जम्मा रकमको बेरुजु (प्रतिशतमा)
संघीय सरकार	४०३८	रु. २३ खर्ब ५६ अर्ब ३४ करोड	रु. ५६ अर्ब ३१ करोड	२.३९%
प्रदेश सरकार	१२१८	रु. ३ खर्ब १२ अर्ब ७३ करोड	रु. ७ अर्ब २० करोड	२.३0%
स्थानीय तह	७५१ (७४९ र बक्यौता २)	रु. ११ खर्ब ४ अर्ब १ करोड	रु. ४२ अर्ब ८८ करोड	३.८८%
समिति र अन्य संस्था तथा संगठित संस्था (७५) समेत	५०९	रु. ३३ खर्ब ६५ अर्ब ९ करोड	रु. १३ अर्ब ३८ करोड	०.४०%

१.१ विगत ५ आर्थिक वर्षको बेरुजु

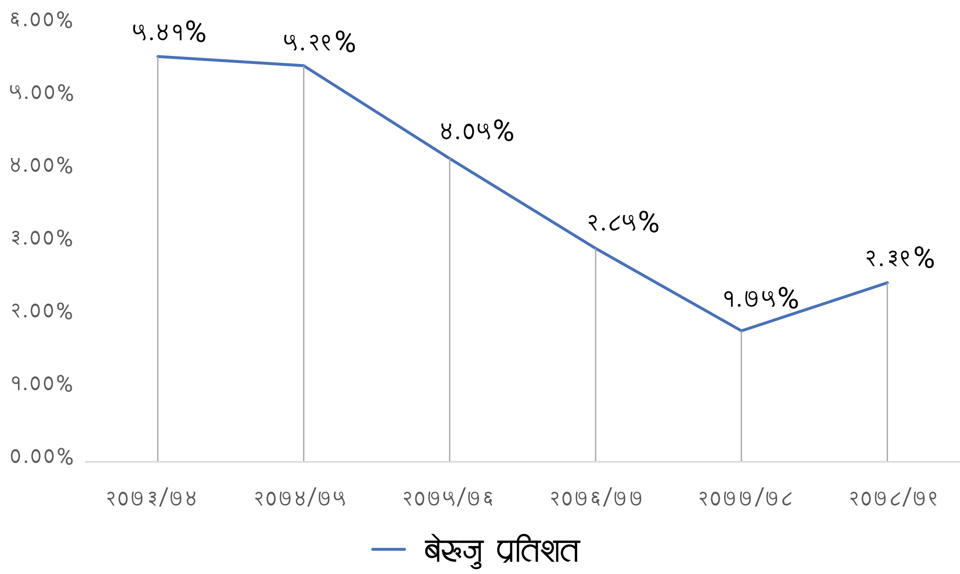

२. प्रदेश आम्दानी र खर्च (आव २०७८/०७९)

निम्न आम्दानी प्रदेश सरकारलाई प्राप्त हुने सबै प्रकारका राजस्व, अनुदान, ऋणलगायतको रकम हो र सोही आम्दानीबाट गरिएको खर्च हो ।

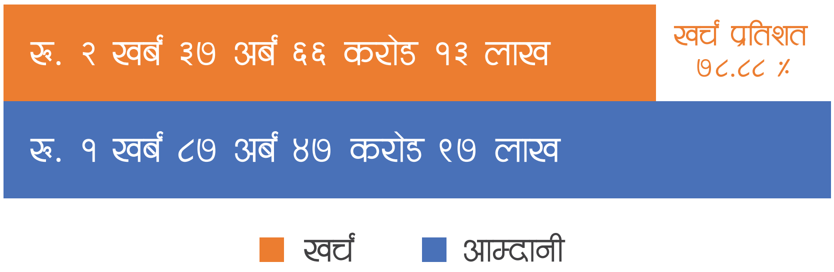

२.१ प्रदेशगत आम्दानीअन्तर्गत खर्च (आव २०७८/०७९)

प्रदेश	खर्च
कोसी प्रदेश	रु. २९ अर्ब ९६ करोड ६४ लाख
मधेस प्रदेश	रु. २२ अर्ब २६ करोड ५ लाख
बागमती प्रदेश	रु. ३७ अर्ब ९९ करोड ५० लाख
गण्डकी प्रदेश	रु. २२ अर्ब ४ करोड ३९ लाख
लुम्बिनी प्रदेश	रु. ३० अर्ब ५ करोड ४७ लाख
कर्णाली प्रदेश	रु. २४ अर्ब २८ करोड १९लाख
सुदूरपश्चिम प्रदेश	रु. २० अर्ब ८७ करोड ७४ लाख

२.२ प्रदेश बजेट र खर्च

प्रदेश सभाबाट स्वीकृत भएको २०७८/०७९ को बजेट र प्रदेशले त्यस वर्ष गरेको खर्च (रु. लाखमा)

प्रदेश	बजेट	बजेटको खर्च (चालू तथा पुँजीगत)	खर्च प्रतिशत
कोसी प्रदेश	३४,७६,०९	२९,९६,६४	८६.२१%
मधेस प्रदेश	३४,८८,७८	२२,२६,०४	६३.८1%
बागमती प्रदेश	४९,१८,६२	३७,९९,५०	७७.२५%
गण्डकी प्रदेश	३१,३५,२९	२२,०४,३९	७०.३1%
लुम्बिनी प्रदेश	४०,९५,९७	३०,०५,४७	७३.३८%
कर्णाली प्रदेश	३६,५४,६६	२४,२८,१९	६६.४४%
सुदूरपश्चिम प्रदेश	३१,४७,५७	२०,८७,७४	६६.३३%
जम्मा	**२,५९,१६,९८**	**१,८७,४७,९७**	**७२.३४%**

२.३ प्रदेश बेरुजु विवरण

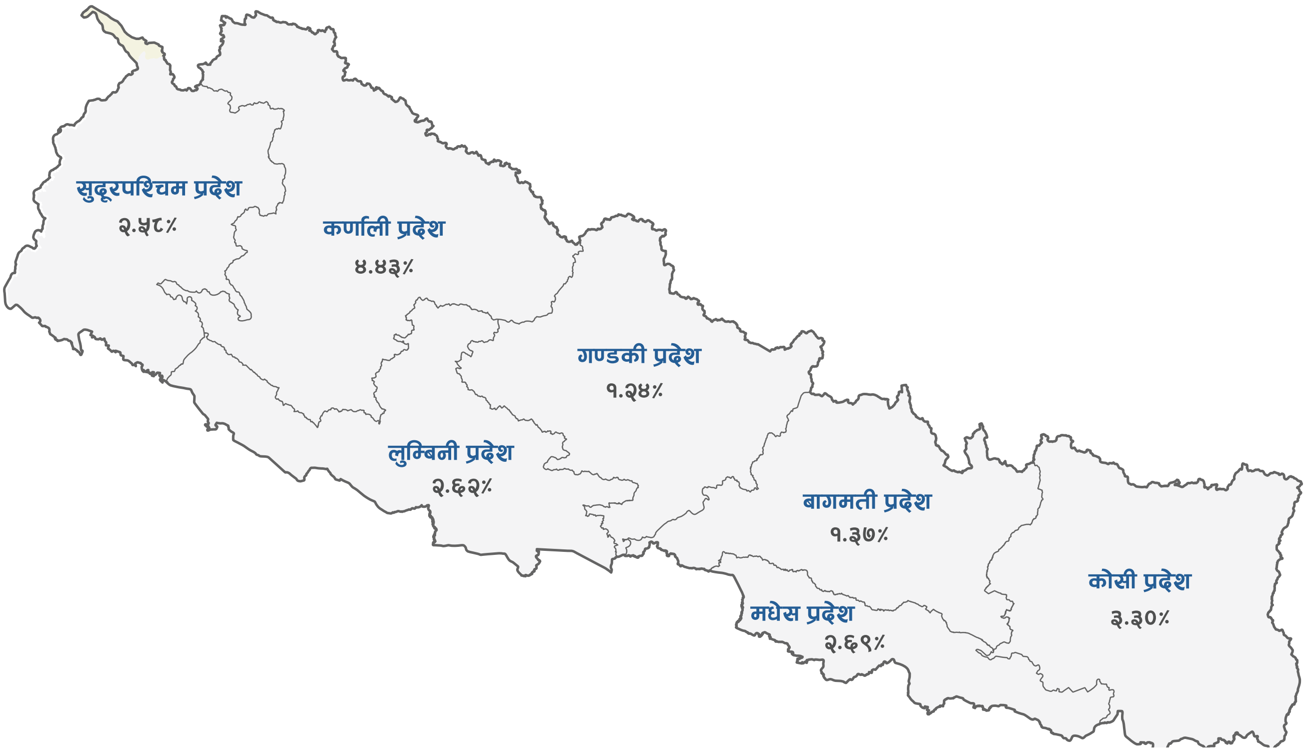

३. महानगरपालिकाको र उप-महानगरपालिकाको बेरुजु विवरण

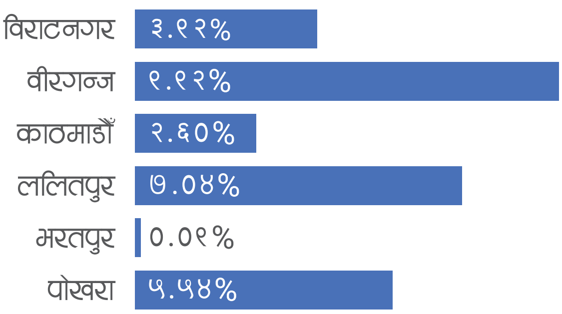

सम्पूर्ण महानगरपालिकाको बेरुजु प्रतिशत

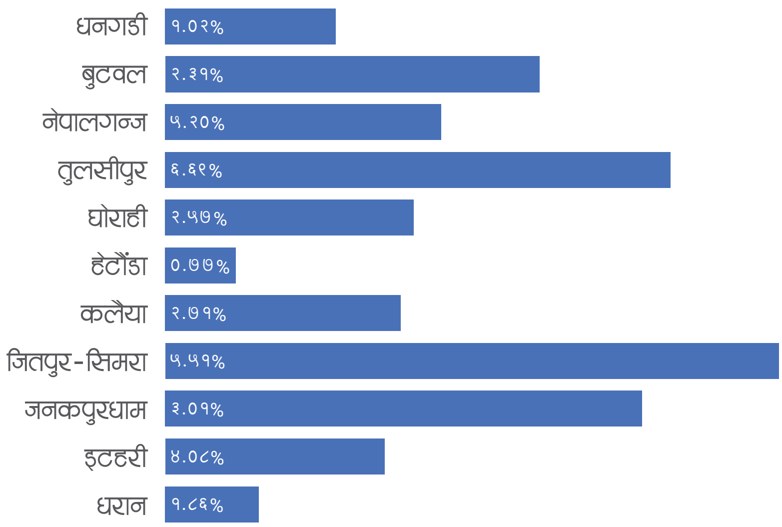

उप-महानगरपालिकाको बेरुजु प्रतिशत

४. नगरपालिका तथा गाउँपालिकाको बेरुजु

लेखा परीक्षण गरिएका सम्पुर्ण नगरपालिका तथा गाउँपालिकामध्ये, प्रत्येक प्रदेशअन्तर्गत स्थानीय तहहरूको अधिकतम तथा न्युनतम (२-२ वटा) बेरुजु प्रतिशत मात्र निम्न तालिकामा उल्लेख गरिएको छ ।

प्रदेश	जिल्ला	स्थानीय तह	न्यून बेरुजु प्रतिशत	अधिकतम बेरुजु प्रतिशत
कोसी	तेह्रथुम	आठराई गाउँपालिका	-	२०.३१%
	झापा	अर्जुनधारा नगरपालिका	-	१९.४२%
	पाँचथर	याङवरक गाउँपालिका	०%	-
	भोजपुर-	षडानन्द नगरपालिका	०.२१%	-
मधेस	महोत्तरी	बलवा नगरपालिका	-	१९.३६%
	महोत्तरी	मटिहानी नगरपालिका	-	१६.०६%
	बारा	परवानीपुर गाउँपालिका	०.९९%	-
	सर्लाही	लालबन्दी नगरपालिका	१.२२%	-
बागमती	काभ्रेपलाञ्चोक	पनौती नगरपालिका		११.२९%
	रसुवा	आमाछोदिङमो गाउँपालिका		९.३८%
	सिन्धुपाल्चोक	भोटेकोसी गाउँपालिका	०.२१%	-
	काठमाडौँ	नागार्जुन नगरपालिका	०.२२%	-
गण्डकी	म्याग्दी	मालिका गाउँपालिका	-	१८.३३%
	म्याग्दी	धवलागिरी गाउँपालिका	-	१२.३२%
	बाग्लुङ	गल्कोट नगरपालिका	०.०८%	-
	मुस्ताङ	लोमान्थाङ गाउँपालिका	०.१९%	-
लुम्बिनी	कपिलवस्तु	मायादेवी गाउँपालिका	-	१२.३२%
	रोल्पा	थबाङ गाउँपालिका	-	७.३४%
	प्युठान	सरुमारानी गाउँपालिका	०%	-
	प्युठान	मल्लरानी गाउँपालिका	०%	-
कर्णाली	दैलेख	गुराँस गाउँपालिका	-	१४.७२%
	जुम्ला	हिमा गाउँपालिका	-	१३.६३%
	डोल्पा	डोल्पो बुद्ध गाउँपालिका	०.३१%	-
	हुम्ला	सिमकोट गाउँपालिका	०.४४%	-
सुदूरपश्चिम	दार्चुला	शैल्यशिखर नगरपालिका	-	११.९१%
	अछाम	ढकारी गाउँपालिका	-	९.३१%
	अछाम	बान्नीगढी जयगढ गाउँपालिका	०.९४%	-
	कैलाली	घोडाघोडी नगरपालिका	१.१६%	-

स्रोत :
महालेखा परीक्षकको साठिऔं वार्षिक प्रतिवेदन २०७९